

nik je zahteval večinoma za vse obstojne smrtne kazni, dosmrtno ter dolgotrajno težko ječo. Kot prvi je bil zaslišan Slovenec Karol Zeleznikar, ki je obdožen, da je bil kolovodca celega aparata. Izid razprave pričakuje v Sloveni in vseh državah z veliko napetostjo. Kapitalističen družabni red ima v obstoječih zakonih in sodiških mogočno zaslanbo in tako se ne smemo čuditi, če bodo preganjani rudarji hiralni v dosmrtnih ječah. Vsa „krivic“ ali „zločin“, ki so ga storili, je obstojal v tem, da so zahtevali od svojih izkoriščevalcev skorjite potrebnega — kruha. Tik pred Božjem so jih siloma metali iz stanevanj. Žene in otroci teh bednih rudarjev so jokali in prosili za usmiljenje — kdo ne bi v takšnem položaju in spritno tako ogabnega poskupljanja v svojem obupu zagrabili za skrajno sredstvo? O izidu te razprave bomo naše čitače nazadnje obvestili.

Divjaštva v Makedoniji dajejo po poročilu sarajevske „Naše Prave“ naslednje strašne številke: Po „osvoboditvi“ do pred kratkim je bilo porušenih 6344 hiš, uničena 132 turških vas, porušeno 50 džamij, (turških cerkev), itd. Uničena človeška življenja so splošno neštejejo in ne beležijo. Saj tudi ni mogoče, ker traja v teh nesrečnih krajih večkrat dan za dnevom divji bojni metej, kakršnega ni čisto pri vojnih pohodih doživeli. Isti vprašuje, če se nalašč upirarja vojna grozota in če stremijo oblasti za tem, da bo kar največ nezadovoljnih, bednih, zatiranih in ogorčenih v lastni državi.

Vsled ledu, ki se je pojavil v ojasni meri na Donavi, je promet na reki začasnno ustavljen.

Neznani tatovi so odnesli beograjskemu polkovniku Stefanoviču za 200 tisoč kron raznih dragocenosti.

36 novih dvorskih voz so naročili, kakor poročajo beograjski listi, zadnji čas na Dunaju in v Monakovem. Vozovi bodo izdelani v zlatu in svili. — Za nadzorovanje tega dela in za vse druge posle, ki so zvezani s takimi naročili, so določene posebne komisije. — Brez komisij itak nič ni. — Beograjska „Eloha“ poroča, da so te komisije že dvakrat potovale na Dunaj in v Monakovo, da vidijo, kako napreduje delo. — Bogzna, kolikokrat bodo še na tej poti, ker se komisijki ogledi, kakor znano, tako dobro izvajajo.

Ribolov na Ohridskem jezeru so dali naši oblastniki v zakup 5 bankam kake so začele z velikim izrabljanjem ribotova. Ob jezeru so postavile veliko zgradbo — in revno prebivalstvo naokrog, ki je živelo samo od tega ohridskega ribolova in ribjega tržišča, je bilo uničeno. Prošilo in pritoževalo se je tu in tam, pa vse zastoj. — dokler ni v svojem ogorčenju porušila stavbe bankirsko-ribiškega sindikata. Sedaj se pritožuje delničarji. med njimi tudi ministri Spaho, Uzunović in Jovanović, — minister Pucelj, ki jim je poprej dal vse v roke, ter preslišal tožbe prebivalstva, pa odstopa celo zadevo narodni skupščini.

Izvirno rešitev glade mestne razsvetljave priporoča „Hrv. Obrana“ iz Delnice. Delnice (na hrv. Primorju) so bile dolgo v temi, ne samo radi pomanjkanja petroleja, temveč tudi radi tega ker je vojaštvo tako odredilo, češ, da se kak sovražnik ne bi mogel razgledovati z aeroplanom. Vojne nevarnosti so minule, tema je ostala in še le sedaj dobi mestice na prigovor meščanov tako-le razsvetljavo: Vsak krokar mora imeti tako dolgo razsvetljen prostor pred svojo hišo, dokler se zadnji gost ne odpravi, in ker je v našem kraju 30 gostlin, bo dosti svetlobe za Delnice.

„Kaj vse znajo“ — ali pa „Kaj se vse da“ — pri nas, bi lahko postavili sledeči zgodbi za naslov. — Pred dobrim letom je vložil neki Jovan Ilič ministru pravde prošnjo za sodniško mesto. Bil je doštudiran jurist in ker ni bilo od nikoder rešitve, se je podal v Pariz, da položi tam doktorat. O tej stvari izve tako slučajno neki drugi Ilič, ki je služboval kot praktičant, gre lepo na ministerstvo pravde ter zahteva tam rešitev svoje prošnje. Tu išče in išče, ko pa najdejo zahtevano Ilič, takoj odposlje tega Iliča brez vsega kot sodnika v Ohrid. Bogzna, kako dolgo bi še sodil ta slepar, da se ni vrnil pravi Ilič iz Pariza,

Zalostno gospodarsko stanje v Liki. Iz Gospiča poročajo: V Liki je napadel poldrugi meter visoki sneg. Ceste in vozne poti so zaenkrat nerabne. Za revne Ličane je ta sneg hud udarec. Vsled letošnje suše trpi prebivalstvo veliko pomanjkanje krme in cena živini je silno padla. Kilogram koruze prodajajo po 16 K. Revni ljudje obupujejo, ker nimajo niti hrane, niti krme. Kje je vlada, da ne vidi teh neznosnih razmer? Za organizacijo prehrane pasivnih krajev se pač sedanje vladne stranke ne brigajo. Glavne skrbi se sučejo okoli oblasti, ministrskih plač, hoteljev, dnevnice itd.

General Wrangel, ki je že dospel v Jugoslavijo, ne bo stanoval, kakor je bilo rečeno, v Sremskih Karlovcih, ker ne dobi — svojemu dostojanstvu primernega stanovanja. Naselil se bo v Starom Futoku na sekvestriranem posestvu grofa Rudolfa Choteka. — Mogoče bo obenem tudi nekak upravitelj tega posestva, ali pa so naši obiasniki kar kratkoma odločili ta kraj za glavni tabor vrhovnega štaba caristične vojske.

O zopetni železniški nesreči poročajo iz Beograda. Na železniški postaji Batanica pred Zemunom sta trčila dva potniška vlaka. Močno poškodovani sta bili lokomotivi, vozovi pa so skočili iz tira. Težko poškodovanih je bilo več železničarjev in potnikov.

Gospodarstvo.

Tako se skrbi za napredek kmetištva. Dopol iz kmetijskih vrst: Prošili smo za predavanje kmetijskega strokovnjaka. Najprej je obljubil, priti januarja, potem pa je moral odpovedati, ker je vlada naznanila, da za ta predavanja ni sredstev. Tako torej! To so lepe razmere v naši kmetijski državi: skoro 6000 milijonov izdamo letno za vojaštvo, a za poučna kmetijska predavanja pa ni par kron. Ministri si sami povišujejo plače in penzije, pošilja vlada razne komisije po svetu, ki same ne vejo, čemu so, a mnogi milijoni se zanje izdajajo, še za več milijonov dobičajo državo ali prav za prav ljudstvo. Kmetijski minister samostojnež Pucelj je pri kupčiji z nemškimi voli bogatim prekupcem 80 milijonov dobička pripravil, a v Sloveniji niti toliko kron, ni dobiti od vlade, da bi strokovnjaki lahko sli poučevati ljudstvo. Ali v Beogradu mi slijo, da smo tu že preveč poučeni, napredni, da ni treba več pouka? Ali naj čakamo, da nas bodo Albanci ali Makedonci došli. O ti ljudi centralizem, ki so samostojni „kmetje“ z vsi mi prsti glasovali za tebe in te hvajali, zdaj nimaš že par kronic za slov. kmeti! Zlati vek se nam obeta pod samostojnim centralizmom! Slovenski kmetje nismo niti toliko vredni, da bi vsaj teh par kron dobili, ki so potrebne, da bi mogli kmetijski strokovnjaki poučevati in nas gospodarsko organizirati. Avstrija, ki nam je bila mačeha, ni nikdar rekla strokovnjakom: ni denarja, ne smete iti, ampak jih je rada pošiljala med kmete. Zdaj pa, ko samostojni in liberalni komandirajo, pa morajo kmetijski učitelji čepeti doma. Tako skrbi samostojni centralizem za napredek. Zato pa je naš klic: avtonomijo, samopravno Slovenijo hočemo, da ne bomo od milosti, drugih odvisni. Vedno bolj spoznavamo, kam so nas samostojni zavedli.

Vinska letina 1921.

Izredno sušno leto je prineslo naši Sloveniji izvrstno vinsko kapljico. Tudi v najslabših legah je zrastle se primeroma dobro vino, ki je tehtalo nad 16 stopinj sladkorja, kar odgovarja 9 stopinjam alkohola. V dobrih in boljših legah pa ni bilo vina pod 18—20 stopinj sladkorja. Skoda le, da so mnogi prerano brali. Glede množine je bila srednja trgateg. Po bratvi so bile cene najnižje. Mošt se je plačeval od 17 do 22 K. Od tega časa naprej pa so začele cene stalno rasti in vino se plačuje sedaj po pretoku od 24 do 30 K za mešane vrste, ko se sortirana vina plačujejo od 28 do 40 K za liter. Les je lepo dozorel in trta obeta za prihodnje leto dober nastavek. Po sušnih letinah trsje račo obroditi Pomislimo samo na leta 1908—9, 1911—12, 1917—18. Ali bo vino tako dobro, kakor letos? Kdo ve!

Tudi po drugih vinorodnih krajih Jugoslavije so imeli srednje trgateg z

dobro kvaliteto. V peščenih zemljah pa vino ni posebno sladko. Po Hrvatskem in v Slavoniji ter v Banatu se prodajajo vina od 14 do 20 K, v Dalmaciji od 16 do 22 K. Lani je mnogo tega vina šlo v Staro Srbijo, ki pa je letos sama imela precejšno trgateg. Zato leži v teh krajih na tisoče vagonov vina, ki čaka na izvoz. Naša država je iz svetovnega vinskega trga popolnoma izginila. Niti v Nemški Avstriji, niti na Čehoslovaškem ali na Poljskem ne poznajo naših vin, Madžari, žalobog tudi Italijani in celo Spanci vladajo tam. Kaj bo z našim vinogradništvom in tisočimi ljudi, ki živijo od te velevažne panoge našega gospodarstva, ako bomo imeli samo dve dobri vinski letini? Prazne kleti se bodo že letos precej napolnile in ker ni izvoza, bo drugo leto v slučaju ugodne letine nastal velik zastoj v vinski trgovini. Edina država, kamor bi mogli za seda izvažati, je — Čehoslovaška. Vsled visokega stanja češke krone bi bil izvoz v to državo mogoč. Vina, ki stanejo pri nas 35 K, in to je že res izvrstno blago, pridejo Čehom na 7 K, ker dobijo za eno svojo krono že pet naših. Ako se na merodajnih mestih ne bo kmalu pokazalo več inicijative za izvoz naših vin, bo naše cvetoče in z ogromnimi stroški vzdrževano vinogradništvo moralo propasti.

V Nemški Avstriji primanjkuje vina. Čeravno ovirajo visoke cene — 3% vina stanejo 450 do 500 K, 10% 480 do 530 K, 11% 500 do 580 K — živahnejšo kupčijo, ker primanjkuje denarja (saj stane vagon vina okrog 4.000.000 K), se vendar še precej uvažajo iz Italije in Spanije. Z Madžarske je bil slabši promet radi znanih homatij. Domače vino je izvrstne kakovosti in gospodarji ga ne dajo iz kleti, čeravno ponujajo kupci zdaj 600 do 650 K. Kaj bomo s papirjem, pravilo vinogradniki.

Čehoslovaška dobiva svoja vina večinoma iz Madžarske in Italije, zlasti je zagotovila vinski uvoz s posebnimi pogodbami. Trgateg je bila srednja, kakovost dobra. Ker ima ta država malo vina, prideluje komaj 400 tisoč hl, rabi pa krog 2.250.000 hl, e navezana na dovoz. Vino stane poprečno 11 do 15 čehoslovaških K, kar je po našem denarju 45 do 75 K. Pred vojno je sprejemala svoja vina skoro izključno iz Dunaja, kamor so se stekala vsa najrazličnejša vina cele monarhije. Dunajski trgovci so znali iz teh različnih vin ustvariti enoten tip, ki se je razpečeval po severnih deželah pod imenom „Nižjeavstrijec“. Ta marka se je dobila v vsakem hotelu. Sedaj pa manjka dunajskim vinskim veletržcem surovi material za ta tip, in ravno to priliko bi mi lahko izrabili v svoj prid, ker imamo doma v Jugoslaviji ves material, iz katerega bi lahko ustvarili „Nižjeavstrijec“ ne le sličen, ampak jednaki tip. „Slovenec, Tvoja zemlja je zdrava“, k temu pa še pride letošnja dobra vinska letina in zdrava češka valuta. Dani bi bili torej vsi pogoji za to, da se uveljavimo na čehoslovaškem vinskem trgu, kakor se uveljavljamo na laškem živinskem sejmu. Upajmo, da pride tudi čas, ko se bo naše gospodarske obzore razširilo tako daleč, da ne bomo jahali samo na izvozu krav, bikov inelet.

Madžarska je imela tudi srednje dobro vinsko letino. Slabejša vina stanejo 22 do 28 K, boljša vina pa od 30 K navzgor, kakor pri nas. Trgovina precej miruje vsled nepovoljnih notranje-političnih razmer.

V Italiji, Spaniji in v južnih delih Francije so imeli vsled izredne suše slabše trgateg. Vina so precej kislila. Pač pa pravilo poročila iz Nemčije, da je zrastle tam izborna vinska kapljica. Vinske cene so povsod stalne, samo Portugalska stoji pred katastrofo, ker ne ve kam izvažati. Vinogradniki prosijo za vladno podporo, da bi zamogli izplačati svoje težake.

V splošnem se lahko reče, da je bila leta 1921 srednja trgateg in da je kakovost vina v severnih deželah boljša, kakor v južnih. Je-li bo v naših krajih letnik 1921 nadkriljeval vino iz leta 1917, se bo dalo določiti šele koncem leta 1922.

Vinske cene so od lani poskočile za 30 do 50%.

V ljutomerskih goricah je vinska trgovina nekoliko popustila. Izvoz vt-

na e še sicer zelo živahen na podlagi starih kupcij, do novih sklepov pa ne pride, ker zahtevajo vinogradniki 28—34 K za navadna vina.

Vinske cene zopet poskočile. V Slovenskih goricah, posebno v mariborski okolici, so se cene vinu dvignile tekom zadnjih 14 dni za 1 do 2 K pri litru. Boljše blago se prodaja po 33 do 38 K.

Hude kazni zadenejo one, kateri ne prijavijo tekom 24 ur kupljenega vina finančni kontroli. Dotičnim se naloži globa petkratna trošarina in vino se zapleni s posodo vred in prodaja. Ta postava se je slovala, ko so v Beogradu na kmetih demokrati in samostojni. In obrtniki se klub temu niso dali slovo pogubonosnim demokratarjem.

Merjascev ni, bikov ni! Zivinorejce iz Krčevine pri Mariboru nam piše, da v mariborski okolici skoro nikjer ni plemenskih bikov in merjascev. Kaj bo z našo zivinorejco? Naša samostojno-demokratska vlada ima blizu 100 milijonov za teatre, a za podporo kmetijskega gospodarstva pa nič. Kje je Pucelj, kje Mermolja? Za svoje žepne skrbijo, ljudstvu in volilcem pa v žepu žge kažejo. Tako je in nič drugače.

Na svinjski sejem v Mariboru dne 13. januarja 1922 se je pripeljalo 64 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—7 tednov stari 300—400 K; 6—8 tedno stari 500—600 K; 4—6 mescev stari 800—900 K; 8—10 mescev stari 1500—1600 K; 1 leto stari 2500 do 3000 K; 1½ leta stari 4000—4500 K. Pol pitane svinje 1 kg žive teže 30—41 K; plemenske svinje 1 kg žive teže 36—32 K.

Nova svinjska kuga se pojavlja v naših krajih. Svinjam se začnejo sušiti čreva. Zival se vlači nekaj dni, trpi hudo vročino, nato pa pogine.

Madžarska bo morala po določbah obnovitvene komisije oddati zaveznikom 79.000 glav goveje živine. Tako piše budimpeštanski list „Pesti Napos“. To živino bi morala Madžarska oddati v teku 30 let.

Cene sena so začele padati. Do čim so pred tednom plačevali v Mariboru seno po 850 do 900 K, v sredo, dne 18. januarja, ni bilo na se sena na tržišču prav nobenega zanimanja za nakup sena. Cene 750 do 800 K za 100 kg. Vzrok padanju cen sena leži v tem — ker se je mnogo živine poklalo in izvozilo.

Cene poljskim pridelkom. Zitni trg v Novem Sadu od 16. t. m. izkazuje sledeče žitne cene: Pšenica 1530 do 1520 K, rž 1160 do 1180 K, ozimni ječmen 1020 do 1040 K, oves 950 do 980 K, koruza 1135 do 1140 K, molarica 20 do 20.50 K, krušna moka 17.40 do 18 K, otrobi 740 do 760 K, no vi žizol 1140 do 1160 K, stari žizol 1040 do 1060 K.

Lesni trg.

Položaj na našem lesnem trgu se je dokaj izboljšal glede cen, samo obžalovati je, da ni na trgu zadostnih množin lesa. Vsled padca naše valute in vsled večje potrebe na stavbenem lesu so se zopet pojavili na našem lesnem trgu italijanski lesotržci, ki kupujejo vsako množino in ki tudi glede kakovosti niso vsled pomanjkanja lesa tako izbireni, kakor so bili še pred kratkim.

Pa ne samo italijanski lesotržci so se pojavili, temveč tudi hrvaški in srbski: se sedaj trudijo osigurati in kolikor mogoče velike množine še po starih cenah nakupiti in marsikateri oholež sedaj obžaljuje, da ni sprejel prejšnjih ponudb, ker je pričakoval padanja cen.

Povprašuje se sedaj zlasti po lesanem lesu, za katerega se plačuje povprečno 650 do 750 kron, katere cena prilično odgovarja cenam na italijanskem trgu, kjer se plačuje tošani les boljša kakovosti po prilično 90 do 100 lir. Gotovo plačujejo nekateri italijanski lesni trgovci tudi višje cene, toda biti je treba pri takih trgovcih zelo oprezen pri sklepanju pogodb. — Najbolje je, da zahteva prodajalec od italijanskega trgovca nepreklicno akreditiv pri neki tujakšnji banki, ker Italijani v nasprotnem slučaju stavijo les kaj radi na razpoložljiv prodajalec, potem ko je les že dospel preko italijanske meje in prodajalec je v takih

slučajih prisiljen prodati les po vsaki ceni ako nima slučajno kupčijskih prijateljev na Italijanskem. Na ta način skušajo priti na svoj račun italijanski laži-poštenjaki, ki nudijo tukaj visoko ceno, samo, da dobijo les. Priporočati je torej veliko opreznost pri kupčijah z Italijani.

V naslednjem hočemo podati cene na svetovnih tržiščih:

Nemčija (Pruski državni gozdovi) hrast 1. do 5. razred povprečno 670 do 910 mark za kub. meter.

Bukva 1. do 5. razred povprečno 316 do 800 mark za kub. meter.

Smreka 1. do 4. razred povprečno 462 do 845 mark za kub. meter.

Bor 1. do 4. razred povprečno 535 do 931 mark za kub. meter.

Avstrija: smreka (okrogel les) avstr. veljave 6070 K za kub. meter franko vagon nakladalna postaja.

Late, ostrorobne in zvezane 31.000 K za kub. meter franko vagon Dunaj.

Deske colarice od 10 cm širine 26.000 K za kub. meter franko vagon nakladalna postaja.

Suhe bukove cepanice 190.000 K za 10.000 kg.

V Svici je opažati konstantno padanje cen, ki so sedaj dosegle že skoro mirodobno nižino. Tako je stal 1. 1912 en kub. meter stavbenega lesa 35 frankov, leta 1918 88 frankov in danes 38 frankov!

Ako preračunamo navedene cene v našo valuto, se nam bodejo zdele ce ne zelo visoke razven v Avstriji, toda, ako računamo za slučaj izvoza v isto deželo različne stroške, (tovornina, uverjenje itd.) pridemo do zaključka, da je sedaj mogoče izvažati les samo na Italijansko, kjer plačujejo rezan les povprečno z 170 lir za kub. meter franko Postojna.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 284-285, francoski frank 23.90 do 23.95 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 4.05 do 4.10 naših kron, za 100 čehoslovanskih K je plačati 487 do 492, za 100 nemških mark 158 naših kron, za 100 laških lir 1270 do 1280 naših K. Vrednost naše krome znaša v Curihu 1,80 in se je dvignila od zadnjic za 5 točk.

Dopisi.

Sv. Andraž v Slov. gor. Tukajšnji možje in mladeniči so, v zahvalo Bogu, da so se vrnili kolikor toliko zdravi iz dolgeletne vojske, zložili 20 tisoč kron za prepotrebno slikanje cerkvenega presbiterija in prenovno velikega oltarja. Ostalih 10 tisoč pa so zložili drugi dobri farani. Vsa dela sta izvršila v splošno zadovoljnost po zlatar Zamuda od Sv. Križa pri Ljutomeru in slikar Mauko iz Radenc. Vrlim možem in mladeničem, kakor tudi ostalim faranom izreka stotero za hvalo cerkveno predstojništvo.

Sv. Andraž v Slov. gor. Kakor vsa Slovenija, preraja se v kršč. duhu tudi naša župnija. Pri državno-zbornih volitvah so imeli samostojni večji veliki večino; občinske volitve pa so že pokazale, moč probujajočim se krščanskim mož, ki so poslali 11 (izmed 16) odločno krščanskih mož v občinski odbor. In od tega časa zginja vedno bolj in bolj slava samostojnežev. Dokaz temu je nad 90 naročnikov Slov. Gospodarja. Vseh, krščanskih listov pa prihaja k nam nad 250. Ljudstvo, oklepaj se naših krščanskih društev. Proč s strahom - pristopite vsi k mogočni armadi kršč. slov. ljudstva, ki je na Stajerskem - Kmetška zveza.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo dne 8. januarja je umrl v Borkoveh po dolgi in mučni boleznini pestnik Anton Oranje. Pokojnik je bil previden gospodar in veren mož. Zapustil je vdovo in sedem otrok. N. p. v m.!

Ljutomer. Zveza viničarjev v Ljutomeru ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 29. januarja po rani službi božji ob pol 9. uri, na katerem bo poročal zastopnik iz Ljubljane o važnosti organizacije. Na dnevnem redu je volitev novega odbora, poročilo tajnika o celoletnem računu in podporah. Vodstvo pozivlja vse člane in prijatelje, da se občnega zbora v obilnem številu udeležijo, ki se vrši v prostorih gostilne Triglav v Ljutomeru.

Zlatolčje. Kakor je Slovenski Gospodar že pisal, margočki učitelji

in hud liberalček Kovačič lovi fanto za Sokola. Ker pa tudi našemu nadučitelju Jarcu liberalna žilica hudo bije, je seveda moral tudi on na lov za fanti, da jih vprože v liberalni sokolski voz. Mogoče mu za to njegov švogar, poslanec Dobnik pri sedanjih vladi izprosi kako odlikovanje ali pa ga imenuje za nadzornika. Gosp. Jaro je celo na veselici Čebelarke podružnice agitiral pri fantih iz naše in sosedne sloveniške občine za liberalnega Sokola. Liberalni sokolski voditelji so v zadnjih letih zadosti skode napravili našemu ljudstvu. Zato smo jako radovedni, kateri se bodo dali vjeti na liberalni sokolski lim. - Kdo še namreč dandanes za liberalci leta, mora biti že precej zavrt v možganih ali pa pohabljenega srca, ker pri drugih narodih je že vse, kar je pametnega in poštenega, liberalcem obrnilo hrbet. Bomo videli, kdo pobira, kar drugi zavržejo. Zalostno znamenje kurjega pogleda je, ako mislijo liberalni učitelji, da bodo mogli s Sokolskim propadajočemu liberalizmu zopet pomagati na noge. Kakor zdrav želodec nezdrave in škodljive reči izvrača, isto stori zdrav narod, ki ne bi rad propadel z liberalci, ki so štrup za narod in državo. To nam dokazuje v zadnjem letu naša država in naš narod, ki ju liberalci s pomočjo samostojnežev mrevarijo in so jih že skoro na rob prepada srečno spravili. Ali se še more najti človek zdrave pameti, ki bo za temi ljudmi šel izazvan liberalnih učiteljev je takih ljudi že malo, če le kolikaj zna kdo trezno misliti in pametno soditi.

Slovenjavan. Ne vem, kako je to, da zadnja leta prihajajo iz nam sosedne šentjanške fare razni preroki in agitatorji med nas, ki pa se niso nič kaj obnesli. Leta 1920 so samostojni agitatorji kar švigali iz Pre. ol. Zlatolčja itd. Marsikoga so premotili s svojimi obljubami, lažmi in hujskarijami. Zdaj pa jih tisti, ki so njihovim besedam zaupali, preklinjajo kakor preklinja ogolufana, zapeljana deklinana navskega zapeljivca. Vsi lahko spoznajo sedaj, da so se samostojni voditelji kar ponujali in prodajali slovenskim liberalcem, da so zaupanje ljudstva, ki so si ga priglivali s svojimi lažmi, zlorabili za svoj žep. Sloveni pa trpimo vsled njihovega izdajstva grozno škodo. Zato so ti samostojni preroki izgubili ves kredit. Liberalci so hoteli s Samostojno kmet. stranko ljudstvo privezati k svoemu vozu, kar se jim je tudi za kratek čas posrečilo. To sivo zmofo smo morali pa urago plačati. Ker pa Samostojna večje vleče, pa so si zvitli liberalci drugo zmislili. Učitelje in samostojne so skomandirali, naj s sokolskim pomagajo liberalni stranki. Za to so začeli mladi liberalni učitelji pravo gonjo za liberalno sokolstvo. O tem smo se prepričali, ko smo bili na čebelarski veselici v Zlatolčju. Mladi šentjanški učitelj ni imel toliko takta, da bi nas pri taki priložnosti na miru pustil, ampak je agitiral za Sokola in vabil na neki shod v Prepolje. Mi si prepovemo hujskarijo, če pridemo kam v goste. Vi si Sokole doma nalovite, če se bo kdo tam tako nespamet, da bi na besede takega zagrizeno-steklega liberalca kaj dal. Presrečno zagaman mora biti, kdor se bi zdaj za liberalci šel. Zapomnite si, g. Jaro in vsi drugi: Večno ne bodo liberalci slovenskega ljudstva izsesavali in nad njim vladali, kakor zdaj delajo. Priborili si bomo svoje pravice, pa tudi napravili račun s tistimi, ki zdaj gonijo naše ljudstvo v liberalno mesnico. Če se vi tako radi date na led speljati, mi ne. Kolikor mi poznamo sokolstvo, je šola za brezverstvo, sirovost in podivjanost, zato g. Jaro prepustimo Sokola, če se ni zadosti v teh rečeh izčen. Nas pa s Sokolom pustite v miru. Če nimate drugega dela, pa pomagajte svoemu svaku poslancu Dobniku v mlino. Bo bolj koristno delo, ko pa si jezik in pete brusiti za Sokola in liberalce. Brezverstvo, ki ga Sokol razširja, se nikogar ni osrečilo; podivjanosti pa je že liberalizem zadosti posejal med nami.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na sedmini za pokojno Marijo Skuhala v Peršetincih so vneti dobrotniki zbrali za domače Orle 70 K. Za ta dar jim izreka odsek iskreno zahvalo. Bog dajati in jih živiti!

Sv. Jernej pri Ločah. Pretekli teden nas je po dolgem odmoru posejil zopet prav čeden gost s smolnatimi rokami. Ročnice so ga obdarile s kurjo pametjo in dolgimi prsti. Kot ljubitelj biciklov si je izposodil za nedoločen čas bicikel, ki se mu je moral gotovo zelo dopasti, drugače bi ga bil pustil v zimskem spanju in pokoju. Lastnik kolesa pa opozarja uzmoviča, naj si še pride po pumpe in drugo orodje - ali se vzame vse od kraja ali pa nič! Prečedni zmkaveo! Če znaš brati, pa vzemi tem potom moje čestitke k svojemu junaškemu činu na znanje in željo, da se prav imenitno zabavaš. Ko pa se meniš za svoje tatvine voljo peljati v pekel, pa si pridi tudi še po zavoro, drugače se boš neusmiljeno prevrnil prav pred nos tega peklenškega luciferja. Servus!

Smarje pri Jelšah. In zopet smo enkrat videli, kako naša prava kmečka stranka v šmarskem okraju napreduje. Kakor je bil izobraževalni tečaj v Smarju najlepši med vsemi v celjskem okrožju KZ, tako lep in veličasten je bil v sredo 11. t. m. tudi okrajni sestanek KZ. Na sestanku je poročal o zunanem in notranjem položaju nem položaju in o organizaciji KZ g. tajnik M. Krajnc. Z največjim zanimanjem in odobravanjem je množica poslušalcev v sobi, na hodniku in celo še zunaj na cesti, ker je bilo vse polno, sledilo govornikovim izvajanjem. Ker je bila na shodu skoro polovica bivših samostojnežev, je sestanek dosegel višek, ko je govornik razgalil podkupljivost samostojnih poslancev in je zaoril glase: "Sram jih bo di!" kateremu so se posebno navdušeno pridružili bivši samostojneži. Bil je to prvi dan sodbe za Samostojno v šmarskem okraju. Po sestanku se je izvolil okrajni odbor KZ in Zupanske zveze. Mi gremo naprej - samostojni nazaj! Le eno si želimo še zdaj: da bi prav kmalu pozdravili lahko v naši sredi našega ljubljenega voditelja dr. Korošca. Gotovo bi ga veselilo videti šmarski okraj zopet - edin.

Smarje pri Jelšah. V prvi luči so se pokazali enkrat naši samostojneži. Ko je v občinski seji okoliškega odbora naš Martin Jesenek stavljal predlog, da se sklene protest proti sklepu višjega šolskega sveta, ki hoče odpraviti šolske maše in obligaten pouk krščanskega nauka v šoli, sta samostojna odbornika Hrup in Miha Drobne pomagala demokratu Fürst, ki je dokazoval, da je tak protest nepotreben in neumesten in se odločno protivila Jesenkovega predlogu. Glasovali proti predlogu potem sicer ni sta vpala, ta žalostna čast je zadela edinega Fürsta, demokrata, vsaki si pa iz postopanja samostojne dvojice lahko naredi sklep, kako bi naši samostojneži vero branili, ko bi imeli v obč. odboru večino. Samo par jih je, pa so si drznili nasprotovati predlogu, za katerega je gotovo večina zapeljanih njihovih volilcev; kako bi rogovihi, ko bi jih bilo več. Pokazali so pa s tem svojim nastopom, da voditelji naših šmarskih samostojnežev niso nič drugačni, ko njihovi poslanci, ki tudi v Beogradu čisto drugače delajo, kakor so pa prej govorili.

Iz Saleške doline. Odjemalcom mleka v pojasnilo. Marsikateri godrnja, da je cena mleku 6 kron za liter previsoka, čeravno dobro ve, da je ravno mleko danes najboljši in najcenejši živež, katerega si tudi vsak berač še najljubše privoščiti. Ker so pa cena našim potrebnim vsak dan večje, smo tudi kmeti primorani za naprej ceno mleku na 8 kron zvišati, kar bo seveda odjemalce zopet razburilo. Da se pa ne bo m'slilo, da se kmeti s prodajo mleka bogot, naj služi za to sledeči dokaz: Za ena kravo se porabi dnevno 20 kg krme, katere računam samo 5 kron 1 kg in ne 8 ali 9 kron kakor se prodaja. Torej 20 kg krme po 5 kron, znese 100 kron, dobra možnica pa daje v zimskem času

po največ 6 litrov mleka na dan, po 8 kron, znese 48 K. Torej se dobi za mleko nad polovico manj, kakor je krma vredna. Če bi kmeti zahtevali, da se mu krma po 5 kron izplača, bi moral prodati mleko po 16 kron 50 via. liter. To je jasni dokaz, da se kmeti za odjemalce mleka v veliki meri žrtvuje. Komur je pa mleko po 8 kron predrago, naj ga nikar ne kupuje, ga bodo pa tisti dobili, ki ga znajo tudi ceniti.

St. Ilj pri Veljenju. V našo občino prihaja ob sobotah toliko "Slovenski Gospodarjev" in "Domoljubov" da bi skoro potrebovali vozno pošto za ta dan. - V s'omin 100letnice obstoja našega šolskega poslopja je priredila naša šolska mladež pod vodstvom gosp. nadučitelja Rozmana dne 8. in 15. t. m. dve šolski predstavi. Malčki, posebne deklice, so igrali Krasno. Tudi petje pod vodstvom gđe. učiteljice, naj bolj pa dekliski dvospev, je bilo dovršeno. Cisti dobiček se je porabil za nabavo šolskih knjig ubožnim solarjem. G. nadučitelju, pač najboljšemu vzgojitelju izmed vseh v celih sto letih, ki se poleg svoje službe kot obč. tajnik in poslovdnja posojilnice toliko trudi za občni blagor, klidemo tem potom prisrčni: Bog plati!

Listnica uredništva.

Jarenina. Pride. - Troj-kova: Ni za javnost. To so krajevni spori, v katere se naš list ne more mešati. - Sv. Barbara v Hala-zah: Da je "Slovenski Gospodar" s svojimi dopisi o ukinjenju tržišča veliko pripomogel, da vam niso mogli odvzeti te stare pravice, nas zelo veselili. - Sv. Jurij ob Ščavnici: Postanci so sedaj v Beogradu pri zborovanju narodne skupščine. Seje bodo trajale najbrž delj časa. Naslov za poslanca naše stranke je: "Jugoslovanski klub v narodni skupščini, Beograd." Ker se pisma na potu v Beograd zelo rada zgubijo, priporočamo, da pošljete vaše pismo priporočeno. Pozdrave! - Trškemu županu: Smarju pri Jelšah: Vaša grožnja, da boste kot mogočen slabostnež odgrizli "Slov. Gospodarju" večino naročnikov, nas prav nič ne plaši. Če kaka suha veja odpade, pa dobiva naš list celo v vaši župniji mnogo desetih novih. Vidite, da se vas nihče ne boji. Da ste nam zdravi!

Iz celega sveta.

Najlepši ženski hrbet. Amerikanci so čudni ljudje in si zmislijo vsega smenta. Sedaj so razpisali 5 milijonov frankov nagrade za najlepši ženski hrbet. Sestavljena je posebna komisija zdravnikov, ki bo preiskovala hrbte amerikank.

Za poldrugi milijon vrednosti je zgorelo v noči od minulega petka na soboto v Osjeku, kjer je izbruhnil požar v tvornici pohištva "Danica". De tal je pogorela vsa delavnica s stroji in materijalom vred, skladišče s pohištvom in dva konja. Ognjegasem je pomagalo vojaštvo. Sumljo, da je zanetil ogenj maščovalna, še dosti neodkrita roka.

Volčja nevarnost. V južnih delih Srbije je ostro pritisnita zima in nagnala iz gozdov cele tolpe volkov, ki so začeli naj opasen način napdati kmetška sela na Kosovem polju, krög Beograda in Sarajeva. Večkrat se vršijo pravokaj bitke med izstradanimi volkovi in ubogimi kmeti, ki ni zadostnega orožja nimajo, da bi se lahko zadostno obvarovali volke nadišge. Beogradska vlada sama s havi z načrti, kako bi z večjo oboroženo silo ugnala volčja krčela.

Nad 100 let stara Tirolka umrla. V Lienzu je umrla vdova Ana Gitterle in izpolnila 102 leti. V življenju je rada pila in pela. Zivela je v izobilju si čuvala zdravje, a bila je tudi močnejša, krepke zunanosti.

POZORI! Pozor! Pozor! Gotove obleke, površnike, z msko perilo, postelno perje, dežnike itd. se dobi najceneje pri J. TRPIN Maribor, Glavni trg 17. Cerkevne sveče, sveče za svečnice in krst prave voščene s podobami se dobijo po najnižji ceni edinole v špecerijski trgovini. I. Dečko, Celje, Glavni trg 10. tik farne cerkve (prej Milan Hočeva) druž. Ljubljanska cesta naspr. Nar. doma.